

2025-05-07

§ 102 2024.495 KS

Upphävande av hållbarhetspolicyn

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog den 25 september 2019, § 175, Alingsås kommuns policy för hållbar utveckling utifrån FN:s Agenda 2030.

Sedan policyn antogs har Alingsås kommun gjort förflyttningar inom hållbarhetsområdet och flera parallella styrdokument har antagits vilket sammantaget innebär att policyn kan betraktas som överflödig, varför kommunledningskontoret föreslår att den nu upphävs.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 29 januari 2025, § 8 att bordlägga ärendet.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 14 mars 2025 lämnat följande yttrande:

Policyn för hållbar utveckling beskriver hur Alingsås kommunkoncern ska arbeta för att hela koncernen ska utvecklas hållbart i linje med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.

Kommunfullmäktige beslutade om ny styrmodell den 6 november 2024, § 149. I styrmodellen framgår att alla verksamheter kontinuerligt ska arbeta med att analysera resultat och bedriva ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar, anpassade till respektive verksamhets grunduppdrag.

I enlighet med styrmodellen genomför även kommunens nämnder och förvaltningar årliga genomlysningar av sina verksamheter i vilka nämnderna analyserar hur dess verksamheter bidrar till kommunens mål att bli Sveriges mest effektiva kommun, samt utvärderar verksamheternas kvalitet. Genomlysningen ska även bidra till att säkerställa att organisation och gränsdragningar är ändamålsenliga, samt undersöka om nämndens arbete kan genomföras på ett mer effektivt sätt.

Som en del av kommunledningskontorets arbete med ständiga förbättringar och i enlighet med den nya styrmodellen så har kommunövergripande processer och arbetsmetoder inom hållbarhetsområdet utvärderats. Vid den här översynen har det framkommit att Alingsås kommuns policy för hållbar utveckling utifrån FN:s Agenda 2030 kan anses ha minskat i relevans sedan den antogs - inte i fråga om sitt innehåll men så till vida att förhållningssätt, kunskap och konkreta åtgärder nu omhändertas på mer ändamålsenliga sätt i kommunen. Den kan numera anses vara relativt administrativt krävande, snarare än effektivt och funktionellt framåtsyftande.

Policyn för hållbar utvecklings förhållningssätt är väl etablerat i förvaltningarna och omhändertas nu i högre grad i verksamheterna än när policyn antogs. Sedan antagandet har även ett antal styrdokument tagits fram som på olika sätt konkretiserar hur kommunen arbetar inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling och i enlighet med de globala hållbarhetsmålen. Kommunens klimatstrategi sätter exempelvis en riktning och ambition för miljö- och klimatarbetet och tillsammans med tillhörande handlingsplaner finns idag en struktur för såväl genomförande som uppföljning. I nämndernas reglementen finns numera även beskrivet att hållbarhet är en del av grunduppgiften.

2025-05-07

Sedan policyns antagande har även analyser inom ramen för hållbarhetsarbetet genomförts. Under 2023 gjordes en Social kompass, en analys över kommunen uppdelad i geografiska delområden, vars resultat sen dess spridits kommunövergripande. Förra året genomfördes en kompletterande nulägesbild av Agenda 2030, med fokus på alla hållbarhetsmålen och dess status i kommunen som helhet. Dessa analyser har bidragit till viktiga slutsatser kring hur hållbarhetsarbetet kan struktureras och genomföras effektivt och ändamålsenligt. Analyserna kompletterar tillsammans med befintliga styrdokument en konkret grund för hållbarhetsarbetet framgent. Därutöver anges utifrån detta också social hållbarhet som en särskild inriktning i befintlig budget där det kommer kraftsamlas framåt.

Det pågår även ett utvecklingsarbete inom kommunal hållbarhetsstyrning, tillsammans med Alingsåshem och Alingsås Energi, kopplat till EU:s direktiv Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) som innebär högre krav på hållbarhetsrapportering och integration av hållbarhet i kärnverksamheten.

Upphävandet av policyn kan också ses som en del av det fortsatta arbetet för att omhänderta kommunövergripande beslut och vidareutveckla formerna för arbetet med Agenda 2030 i enlighet med KPMG-revisionens rekommendationer. Detta genom att i högre grad koppla hållbarhetsarbetet till befintliga processer och strukturer; exempelvis inom social hållbarhet, genomlysningar och övergången till en ny styrmodell. Det har också funnits ett behov av att tydliggöra förväntningarna på vad som ska följas upp inom ramen för hållbar utveckling, vilket nu omhändertas mer effektivt genom andra kommunövergripande styrdokument.

Den samlade bedömningen är att Alingsås kommuns policy för hållbar utveckling utifrån FN:s Agenda 2030 kan upphävas utan att det har en negativ påverkan på kommunkoncernens förutsättningar att utvecklas hållbart i linje med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. De redan pågående processerna i Alingsås kommun och omhändertagandet av styrning och ledning inom hållbarhet inom ramen för flertalet andra styrdokument bedöms som tillräckligt för att policyns principer ändå kommer efterföljas vid ett upphävande. Kommunledningskontoret föreslår därför att Alingsås kommuns policy för hållbar utveckling utifrån FN:s Agenda 2030 upphävs.

Kommunstyrelsen har den 4 april 2025, § 58 behandlat ärendet och lämnat följande förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva Policy för hållbar utveckling i Alingsås.

Kommunstyrelsen beslutade för egen del att ge kommunledningskontoret i uppdrag att göra en omvärldsbevakning om hållbarhetspolicy och Agenda 2030, och återkomma med ett förslag om hur Alingsås kommun kan arbeta med Agenda 2030.

2025-05-07

Anförande

Anförande hålls av Jens Christian Berlin (L), Amanda Andersson (MP) och Anton César (S).

Förslag till beslut på sammanträdet

Jens Christian Berlin (L) och Amanda Andersson (MP) föreslår att kommunstyrelsens förslag till beslut bifalls.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva Policy för hållbar utveckling i Alingsås.

Anteckning

Holger Andersson (L), Stefan Bedö (L), Jens Christian Berlin (L) och Anne Gunnevik (L) lämnar följande protokollsanteckning:

Liberalerna anser att Alingsås kommun bör ha ett övergripande dokument som anger värderingar och grundprinciper för att styra kommunens arbete rörande Agenda 2030. Att kommunen under de senaste åren gjort förflyttningar inom hållbarhetsområdet är bra. Likaså är det positivt att det nu finns uppdaterade styrdokument inom olika delar av detta område. Ett upphävande av den nuvarande hållbarhetspolicyn kan därför vara motiverat. Kommunen behöver dock ett kortfattat och översiktligt styrdokument för Agenda 2030 som håller samman arbetet inom de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Liberalerna utgår från att ett sådant dokument kommer kunna antas inom rimlig tid.

Expedieras till

Samtliga nämnder

Beslutsunderlag

- §58 KS Upphävande av hållbarhetspolicyn
- Policy för hållbar utveckling i Alingsås kommun, för upphävande
- Tjänsteskrivelse - Upphävande av Alingsås kommuns policy för hållbar utveckling utifrån FN:s Agenda 2030